

grund af forholdene ved Mesters Vig var nødvendigt, at der, allerede inden ekspeditionen sendtes af sted, blev disponeret over størsteparten af de udgifter, som undersøgelsesarbejdet i 1952 påregnes at medføre.

Civilingeniør Kampmann og det nævnte udvalg har endvidere indstillet, at der gives mineselskabet visse økonomiske begunstigelser med hensyn til skattefritagelse og fritagelse for toldafgifter o. lign. Det er i denne forbindelse anført, at virksomheden skal oprettes og drives på et øde sted, hvor der ikke findes faciliteter af nogen art, og hvor naturforholdene desuden er særdeles ugunstige. Hvis en tilsvarende virksomhed skulle oprettes indenfor et civiliseret område, ville der være en lang række samfundsgoder til disposition (f. eks. havne, veje, jernbaner, elektricitet, sanitetsvæsen, skoler o. s. v.). I Mesters Vig skal selskabet derimod selv bære både fremskaffelsen og opretholdelsen af alle nødvendige faciliteter med undtagelse af en flyveplads. Kapitalbehovet og anlægsudgiften og dermed risikoen bliver derfor meget stor og væsentlig større end ved tilsvarende anlæg i et civiliseret område. Lignende forhold gør sig gældende med hensyn til produktionsomkostningerne.

Som følge heraf anser statsministeriet det for særdeles rimeligt, at selskabet fritages for som selskab at svare skat, og at dets økonomiske forpligtelser både skattemæssigt og afgiftsmæssigt afvikles gennem en rimelig — på forhånd for hele koncessionsperioden — fastlagt statsafgift, der står i relation til selskabets nettofortjeneste. Det er de samme motiver, der ligger til grund for forslaget om, at selskabet ved sin virksomhed i Grønland bør være fritaget for toldafgifter.

Det er endelig af civilingeniør Kampmann indstillet, at der anlægges en flyveplads ved Mesters Vig. En sådan flyveplads må anses for absolut nødvendig, hvis en minedrift skal etableres, idet der kun er mulighed for besejling af området i nogle få uger i løbet af sommeren, og der er derfor i sommeren 1952 med finansudvalgets tilslutning blevet anlagt en foreløbig startbane ved Mesters Vig.

I finansåret 1951—52 blev der bevilget 1,5 mill. kr. til undersøgelse af mineralforekomsterne. Det blev i bevillingsansøgningen anført, at beløbet ville blive søgt tilbagebetalt ved iværksættelse af egentlig minedrift. En hertil sigtende bestemmelse er optaget i koncessionsudkastets § 16.

Statsministeriet har herefter på grundlag af den foreliggende indstilling udarbejdet

nærværende forslag til lov om „Nordisk Mineselskab A/S“.

Det var oprindelig hensigten, at lovforslaget skulle have været forelagt rigsdagen i rigsdagssamlingen 1951—52, således at selskabet kunne dannes og en endelig koncession meddeles dette, før efterforskningsarbejdet blev fortsat i sommeren 1952, men på grund af det fremrykkede tidspunkt var dette ikke muligt.

Da man imidlertid anså det for absolut påkrævet, at selskabet kunne påbegynde sin virksomhed allerede i sommeren 1952, blev selskabet stiftet den 17. juni 1952. Det bemærkes herved, at finansudvalget forud ved skrivelse af 29. maj 1952 (aktstykke nr. 659) havde tiltrådt, at arbejdet blev tilrettelagt og påbegyndt efter de i det foreliggende koncessionsudkast angivne retningslinier, idet udvalget dog med hensyn til koncessionens udformning i enkeltheder bemærkede, at denne måtte afvente forelæggelse og behandling af et lovforslag i rigsdagen. Udvalget tiltrådte samtidig, at staten indskød 27½ pct. af en begyndelseskapital på maksimalt 15 mill. kr. Aktiekapitalen blev fastsat til 15 mill. kr., og 10 pct. af denne blev indbetalt ved stiftelsen. Resten af aktiekapitalen kan indkaldes af bestyrelsen, når loven og dermed bemyndigelsen til udfærdigelse af en endelig koncession er vedtaget og stadfæstet i den foreliggende form eller med sådanne ændringer, som selskabets bestyrelse enstemmigt kan tiltræde. Såfremt i sådan vedtagelse ikke foreligger inden udgangen af kalenderåret 1952, falder forpligtelsen til yderligere indbetaling bort.

Med udgangspunkt i det foran anførte blev der af statsministeriet meddelt selskabet en foreløbig koncession, idet der dog ved udfærdigelsen af denne blev taget forbehold med hensyn til de bestemmelser, som kræver særlig lovhjæmmel.

Udkast til endelig koncession og til endelige vedtægter for selskabet findes optrykt som henholdsvis bilag 1 og bilag 2 til nærværende lovforslag. Som bilag 3 optrykkes endvidere den foreløbige koncession af 19. september 1952.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

I bestemmelsen stilles der forslag om, at der af staten kan ydes støtte til stiftelse og drift af et dansk aktieselskab, „Nordisk Mineselskab A/S“, hvis formål skal være at efterforske og udvinde råstoffer indenfor et i § 2 nærmere angivet geografisk område i Østgrønland.